

K A R D I N A L O V A U S K R S N A P O R U K A

(*Zagreb, 1998.*)

1. Nada ne postiđuje

»Uskrsnuo je Krist, nada moja« - tako pjeva Crkva na Uskrs. Gospodinovo uskrsnuće temelj je naše vjere, jer da Krist nije uskrsnuo, uzaludna bi bila vjera naša (usp. 1Kor 15,14). Ono je istodobno i temelj naše nade, jer kao što je Krist uskrsnuo, prvina usnulih, tako ćemo i mi uskrsnuti (usp. 1Kor 15,20-22). »Nada pak ne postiđuje. Ta ljubav je Božja razlivena u srcima našim po Duhu Svetom koji nam je dan« (*Rim 5,5*).

Onaj koji je uskrsnuo, obećao je, i On ostaje vjeran. Njegovo obećanje, a ne pouzdanje u vlastite sposobnosti, razlog je naše nade. Čovjek sam sebe ne može spasiti. To znači da naša budućnost nikada nije posve u našim rukama. Katekizam Katoličke Crkve podsjeća nas da »čovjek ne može u potpunosti odgovoriti božanskoj ljubavi vlastitim snagama« (KKC, 2090). Kršćanin u Božjem obećanju i u Kristovu uskrsnuću nalazi izvor i oslonac za vlastitu nadu.

Nada je dar Duha Svetoga ponuđen svakom čovjeku koji se u vjeri otvara Kristu, Božjem Sinu. Ovom daru treba posvetiti osobitu brigu, posebno u današnjem vremenu kada mnogi ljudi, a i nemali broj kršćana, lutaju između obmane o neograničenoj sposobnosti samoostvarenja, te napasti koja ih vodi do pesimizma zbog iskustva čestih razočaranja i neuspjeha. Čovjek se treba oslobođiti iluzije da je u

vremenu moguće konačno spasenje. Ono nije moguće ni u povijesnom, ni u kozmičkom vremenu, nego u vječnosti.

2. Kršćanska nada je krjepost čovjeka-hodočasnika

Duh Sveti je dar koji nas obasiplje pravom nadom. Nada, zajedno s vjerom i ljubavlju, ima temeljnu ulogu u kršćanskem životu. Kršćanska pak nada, tipična je krjepost čovjeka-hodočasnika koji, iako po vjeri poznaje Boga i poziv na vječni život, još nije došao do blažene vizije. Nada mu pomaže da na stanovit način već u ovom životu prijeđe »iza zavjese«, kako bi to rekla poslanica Hebrejima (usp. 6,19). Bitan vid te krjeposti je eshatološka dimenzija. Za one koji posjeduju vjeru u Božju Riječ koja odzvanja u Kristu, već se počela ostvarivati vječnost. Dapače, za njih je vječnost već ostvarena u temeljima, što je u stvari: prisutnost Duha Svetoga u ljudskoj povijesti.

Duh Sveti je zalog naše buduće baštine. U ovozemnom kršćanskom životu početak je vječnoga života. Tako kršćanska nada nije samo sigurnost, nego i predokus buduće stvarnosti. Drugim riječima, vječnost je prisutna u svakom trenutku našega života. Kršćanin treba živjeti i činiti ono što će opstati ne samo pred sudom budućnosti nego i pred sudom vječnosti. Nadati se u kršćanskom smislu znači ne težiti za nečim čega još nema, nego živjeti ono što je već tu, to jest htjeti u potpunosti postati ono što već po Božjem, stvoriteljskom i otkupiteljskom naumu i obećanju jesmo. A to se može reći i riječima: Ne težiti samo da imamo više, nego nastojati da budemo više. Kršćanska nada ne odvodi nas od nas samih prema traženju sreće i spasenja, nego

nas vraća samima sebi pomažući nam da po milosti rastemo do punine Božjeg obećanja.

3. Duh Sveti je jamac naše nade

Nada koju je u kršćanskoj duši pobudio Duh Sveti ima i jednu kozmičku dimenziju. Uključuje zemlju i nebo, poznato i nepoznato, jer – kako piše sveti Pavao – stvorenje sa svom žudnjom iščekuje objavljenje sinova Božjih (usp. *Rim* 8,19). Kršćanin je svjestan poziva što ga ima čovjek i svemir, te zbog toga s ozbiljnom nadom gleda na smisao i ljudi i svijeta koji prolaze kroz nevolje živeći u vremenu. U nemoćima i poteškoćama svakidašnjeg života Duh Sveti dolazi u pomoć našoj slabosti. »Doista ne znamo što da molimo kako valja, ali se sam Duh za nas zauzima neizrecivim uzdasima« (*Rim* 8,26).

Duh Sveti nas oslobađa od iluzija i stranputica na putu spasenja, a srce nam upravlja prema pravom cilju života. On nas oslobađa od pesimizma i nihilizma, tih podmuklih napasti, osobito za one koji ne polaze od prepostavke vjere ili barem ozbiljnog traženja Boga.

Kršćanska nada pomaže vjerniku da ne ispusti iz vida posljednji cilj koji daje smisao i vrijednost čitavom njegovu životu, a otvara mu čvrste i duboke razloge za svakidašnje zalaganje u preobrazbi ovozemnih stvarnosti kako bi ih što više uskladio s Božjim planom.

Duh Sveti, dar Krista Uskrsloga, jamac je i naše nade, ali i naše baštine. Na tome se temelji kršćanski optimizam o smislu svijeta, o čovjeku koji se može spasiti u svim vremenima, pa i onim najtežim, o hodu čovječanstva i svemira prema potpunoj proslavi Krista Gospodina i danu konačnog otkupljenja.

4. Crkva - savjest društva

Vjernicima u Hrvatskoj potreban je novi navještaj kršćanske nade. Svjedoci smo širenja ozračja beznađa u hrvatskom društvu. Iza nas je teško doba komunističkog totalitarizma, razdoblje buđenja novih nada koje je donijelo oslobođanje od hegemonističkog režima i ostvarenje vlastite države, zatim vrijeme domovinskoga ratnog stradanja, žrtava i rana. Sada pak kao da mnogi upadaju u neku duhovnu prazninu. Sadašnje prilike najviše osporavaju naši mladi svojim ponašanjem, stavovima i ispadima. Oni na taj način upućuju hitan poziv, nama starijima i odgovornima, na promjenu i obnovu.

Svjesni smo da su se, gledajući globalno, u Hrvatskoj dogodile velike stvari. Uspostava države s potrebnim ustanovama program je koji traži vrijeme, ljude, znanje i iskustvo. Međutim, to nas ne smije uspavati i ostaviti nam pogled okrenut prema prošlosti. Trebamo gledati u budućnost. Crkva osjeća da ne smije šutjeti. Ona je svjesna da – poslušna Evanđelju, a iz ljubavi prema hrvatskom narodu i svim građanima naše Domovine – treba biti savjest u društvu u kojem djeluje.

Čini nam se da je duhovna praznina posljedica nastojanja koja su nekim ovozemnim stvarnostima pridavala i religijsku dimenziju, a k tomu i neodgovorna obećanja, pa i neopravdana povjerenja. Zabrinjava nas što se gubi povjerenje prema državnim i lokalnim ustanovama, te upravno-pravnom sustavu, a sve se više vjeruje u posredništva, preporuke i poznanstva. Zapažamo da se u javnosti stvara neki osjećaj nepovjerenja prema inozemnim ustanovama i nastojanjima, a da se otvoreno ne analiziraju uzroci i razlozi tih situacija. Takva javnost naciju može dovesti do bolesnog stanja. U isto vrijeme sa žalošću primjećujemo

da moralni poroci »Zapada« osvajaju naše prostore, kao, primjerice, droga. Mnogi naši gradovi i mjesta su bez primjerenog zakonodavstva i bez službe učinkovitog nadzora nad lokalima u kojima se maloljetnicima nudi alkohol i druga pogubna sredstva.

Ti i drugi razlozi uzrok su duhovne praznine i beznađa što ima svoj posebni izražaj u zemljama postkomunizma, a o čemu češće govori papa Ivan Pavao II. Ovime se ne želi nikoga suditi, nego sve, a posebno odgovorne, pozvati na budnost, promjenu i obnovu. Crkva govori i u ime onih čije se riječi ne čuju, ili se ne žele čuti. Ovdje mislim u prvom redu na roditelje koji strepe za budućnost svoje djece.

5. Bog budi nove nade

Svi smo pozvani da se što više otvorimo kršćanskoj nadi, tom izvrsnom i nezasluženom daru Krista Uskrsloga. Naša je nada često manjkava. Nestrpljiva nas očekivanja zatvaraju u sebičnost naših želja. Očekujući od čovjeka ono što je njemu nemoguće, to jest što ne može sam postići ili dati, mnogi su se razočarali, ne pomislivši da je ono što je ljudima nemoguće, Bogu moguće.

Bog, živi i istiniti, spušta se do nas, njegova vječnost ulazi u naše vrijeme. Čovjekovo vrijeme je i vrijeme Božjeg milosrđa i spasenja. U čovjekovo izgubljeno vrijeme ulazi vrijeme Kristova oprštanja i mira. Vrijeme Duha Svetoga puno je djelotvornog strpljenja u kojem Bog milošću obnavlja svoja stvorenja i budi nove nade, da bi čovjek – kako bi to rekao Sveti Otac – prešao prag nade.

Neka dar Duha Svetoga u nama ojača nadu vječnih dobara i učini da nam već u sadašnjem životu klije sjeme konačnoga spasenja.